

Til: Kim Mathiasen (kima@nanoq.gl)
Cc: Mettelise Hansen (mtha@nanoq.gl), voe@slks.dk (voe@slks.dk)
Fra: Signe Marie Rohde (smr@slks.dk)
Titel: SV: Redegørelse - høring
E-mailtitel: SV: Redegørelse - høring (Nanoq - ID nr.: 23312567)
Sendt: 04-10-2023 07:16

Kære Kim

Som lovet sender jeg her Slots- og Kulturstyrelsens bemærkninger til redegørelsen "Muligheder for at øge fordele og mindske ulemper ved UNESCO områdets omfang, Ilulissat Fjorden". Jeg beklager, at det kommer så sent i forhold til jeres høringsperiode. Til slut har jeg indsat lidt generel orientering omkring procedurer og kommunikation overfor UNESCO, som I muligvis allerede kender til – men som I evt. kan bruge i det videre sagsforløb.

Generelle bemærkninger til redegørelsen (jf. drøftelse på onlinemøde den 11.09.2023):

- Vi opfordrer til opmærksomhed omkring redegørelsens formuleringer relateret til Ilulissat Isfjords status som UNESCO-verdensarv (særligt "UNESCO-udpegningen") og sammenhængen med billedet af, at det er UNESCO, der bestemmer og sætter begrænsninger – jf. redegørelsens afsnit 5.5, "Behov for formidling af ansvaret for udviklingen i UNESCO-området". Det er vigtigt at kommunikere, at der netop ikke er tale om en udpegning fra UNESCO, men om en optagelse på verdensarvslisten efter ansøgning på lokalt initiativ og bakket op af staten. Der kan med fordel bruges formuleringer som "verdensarvsområdet", "verdensarvsstatus", "optaget på verdensarvslisten" e.l., alt afhængig af sammenhængen.
- Sammenhængen mellem isfjordens Outstanding Universal Values, afgrænsning af bufferzone og beskyttende lovgivning kan med fordel beskrives tydeligere. Hvad er det helt konkret, der er vigtigt at passe på i den bynære bufferzone (i et verdensarvsperspektiv), hvilke kriterier er stedet optaget under mv.

Bemærkninger til redegørelsens beskrivelser vedr. procedurer i relation til UNESCO:

- Kap. 5, tabel 5.1: UNESCO er ikke en myndighed, der laver love eller regler og håndhæver dem. I forhold til Operational Guidelines for the Implementation of the World Heritage Convention (OG) er det Verdensarvskomiteén/World Heritage Committee, der er det øverste organ.
- Afsnit 5.1, s. 12: "En eventuel ændring i en bufferzone omkring et UNESCO-verdensarvsområde skal som konsekvens af retningslinjerne godkendes af UNESCO's rådgivende komité (IUCN)." Dette er ikke helt korrekt. Ændringer i afgrænsningen af en bufferzone følger proceduren for såkaldt "minor boundary modification" (OG § 164). Den ønskede ændring behandles og godkendes af Verdensarvskomiteén (på grundlag af evaluering og indstilling fra komitéens rådgivende organer, som for natur-verdensarv er IUCN).
- Kap. 9 – generel kommentar: For alle nye projekter inden for eller i umiddelbar nærhed til verdensarvsområdet inkl. bufferzone (både bynær og landskabelig) bør der foretages en vurdering af indvirkningerne på de værdier, der ligger til grund for optagelsen på Verdensarvslisten samt evt. underretning til UNESCOs World Heritage Centre jf. OG § 172. Dette gælder alle de nævnte initiativer: Anlæg af snescooterspor, etablering af "fritidszoner" med mulighed for byggeri og byudvikling i den bynære bufferzone.

- Kap. 10. Internationale erfaringer med UNESCO-områder og bufferzoner. Vi har lidt svært ved at se hensigten med og betydningen af dette afsnit – andet end at fremhæve, at beskyttelsen/forvaltningen af de enkelte verdensarvssteder er områdespecifik.

Generel orientering om procedurer og kommunikation med UNESCO:

- Underretninger til UNESCO om planlagte projekter jf. OG § 172: State Parties opfordres til at indsende oplysninger så tidligt som muligt, hvilket vil sige så snart der er tilstrækkeligt materiale til at vurdere konsekvenserne af de påtænkte ændringer (inkl. kumulative virkninger), og inden der tages beslutninger, som ikke kan tilbageføres eller vil være vanskelige at tilbageføre. Sekretariatet videreformidler informationerne til de rådgivende eksperter i IUCN. Underretninger kan indsendes når som helst, men behandlingstiden kan variere alt efter projektets kompleksitet. Typisk er der dog svar inden for 1-3 måneder. NB: Underretningsforpligtelsen gælder for projekter inden for afgrænsningen af et verdensarvsområde inkl. bufferzone, men også for projekter i omgivelserne til verdensarvsområdet, hvis disse kan have indvirkning på grundlaget for optagelsen på Verdensarvslisten.
- Minor boundary modification, OG § 164: Den ønskede ændring skal beskrives og sendes ind til sekretariatet i UNESCOs World Heritage Centre, som samler sagerne til behandling i Verdensarvskomiteén. Materialet kan indsendes når som helst, dog senest 1. februar for at kunne behandles i Verdensarvskomiteén samme år (komiteén behandler ikke sager mellem de årlige møder).

Slots- og Kulturstyrelsen i står selvfølgelig til rådighed for yderligere sparring og vejledning i det videre forløb.

Dbh Signe